

**НАРЕДБА № 8 ОТ 18.03.2005 Г. ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ
НАЧАЛНИ, ПЕРИОДИЧНИ И ПРЕДСЪСТЕЗАТЕЛНИ МЕДИЦИНСКИ
ПРЕГЛЕДИ НА ЛИЦА, УПРАЖНЯВАЩИ ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ**

Издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 28 от 1.04.2005 г., в сила от 1.04.2005 г.

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за провеждане на задължителните начални, периодични и предсъстезателни медицински прегледи на лица, упражняващи физическо възпитание и спорт.

Чл. 2. Задължителните медицински прегледи на лица, упражняващи физическо възпитание и спорт, в зависимост от обема на прегледа се извършват в лечебни заведения, определени от Министерския съвет.

Чл. 3. Задължителните медицински прегледи са:

1. начални;
2. периодични;
3. предсъстезателни.

Чл. 4. Лица, упражняващи физическо възпитание и спорт, на които не са извършени предвидените в наредбата задължителни медицински прегледи, не се допускат до спортни състезания.

Чл. 5. (1) Началният медицински преглед се извършва за установяване на здравословното състояние на лица, които желаят да упражняват физическо възпитание и спорт, и за да се изключат заболявания, които са противопоказани за спортна дейност (или за съответния вид спорт).

(2) Началният медицински преглед се извършва в обем от клинични прегледи и изследвания, указани в приложение № 1.

(3) Извършеният преглед се вписва в медицинската документация, издавана от лечебното заведение. На лицето се издава медицинско удостоверение по образец съгласно приложение № 2, което се предава за съхранение при организаторите на спортната дейност.

Чл. 6. (1) На периодични медицински прегледи два пъти в годината подлежат лицата, упражняващи физическо възпитание и спорт от следните видове: биатлон, всички видове бойни спортове, бокс, вдигане на тежести, гребане, кану-каяк, колоездене, кьнки, маратон, мотоциклетизъм, ръгби, ски, ски бягане, спортно ходене, триатлон и хокей на лед.

(2) На периодични медицински прегледи един път в годината подлежат лицата, упражняващи физическо възпитание и спорт от всички останали видове извън тези по ал. 1.

(3) На периодичен медицински преглед един път в годината подлежат спортни съдии по баскетбол, бокс, всички бойни спортове, ръгби, футбол, хандбал, хокей на лед и хокей на трева.

(4) На периодичен медицински преглед един път в годината подлежат членове на Планинската контролно-спасителна служба, които дават наряд.

Чл. 7. (1) Периодичният медицински преглед се извършва в обем съгласно приложение № 3.

(2) Ръководителите на спортните федерации, клубове и групи, треньорите или лекарите на отбори в определения за прегледа ден представят състезателите в лечебното заведение по чл. 2 с документ за самоличност и спортно-състезателен картон.

(3) Всички състезатели от националните и олимпийските отбори на Република България задължително трябва да имат спортно-състезателен картон.

(4) Извършеният периодичен преглед се вписва в медицинската документация, издавана от лечебното заведение, и на лицата по чл. 6 се издава медицинско удостоверение по образец съгласно приложение № 4 със заключение "допуска се" или "не се допуска" до участие в спортно-състезателна дейност, което служи за картотекиране в съответния клуб и се предава в администрацията на клуба.

(5) На състезател без спортно-състезателен картон заверката за периодичен медицински преглед се извършва в "списък на състезателите, подложени на периодичен преглед" (приложение № 5) на съответната спортна организация с подпис и печат на същата.

(6) Медицинското удостоверение се издава в два екземпляра, като вторият екземпляр се съхранява в лечебното заведение за срок 8 години.

(7) Медицинското удостоверение по ал. 4 е валидно за срок 6 месеца за лицата, упражняващи физическо възпитание и спорт от видовете по чл. 6, ал. 1, и съответно една година за лица от всички останали видове спорт, както и за спортни съдии по чл. 6, ал. 3.

Чл. 8. (1) На предсъстезателни медицински прегледи подлежат лицата, упражняващи физическо възпитание и спорт, при тяхното участие в състезания от всички видове спорт.

(2) Предсъстезателният медицински преглед е клиничен и след извършването му се разрешава или забранява участие в състезанието.

(3) Състезателите се явяват на предсъстезателен медицински преглед в лечебното заведение, в което са извършени периодичните медицински прегледи. По изключение при продължителен лагер-сбор или състезание в друго населено място извън постоянното местоживеене предсъстезателният медицински преглед може да бъде извършен в друго лечебно заведение след представяне на спортно-състезателен картон или "списък на състезателите, подложени на периодичен медицински преглед" със заверен периодичен медицински преглед.

(4) Ръководителите на отборите в рамките на три дни преди деня на състезанието осигуряват провеждането на предсъстезателните медицински прегледи.

(5) Лекарят, извършил предсъстезателния медицински преглед, вписва в Списък на състезателите, подложени на предсъстезателен медицински преглед (приложение № 5), имената на спортистите, които допуска за участие в състезанието, вписва датата, мястото на прегледа, името и фамилията си, състезанието, за което е извършен прегледът, броя на допуснатите състезатели с цифри и с думи и го подписва и подпечатва с печата на лечебното заведение. Списъкът се представя на отговорника или треньора на отбора за явяване на състезанието.

(6) Списъкът на състезателите, подложени на предсъстезателен медицински преглед, се издава в два екземпляра, като вторият екземпляр се съхранява в лечебното заведение за срок 5 години.

Чл. 9. Допълнителни медицински прегледи се извършват при налични показания по преценка на лекаря, заверил периодичните медицински прегледи, и при изисквания на спортните федерации.

Чл. 10. Дежурните медицински лица нямат право да извършват предсъстезателни медицински прегледи на лица, упражняващи физическо възпитание и спорт, в деня на провеждане на състезанието.

Чл. 11. Преминаването в по-горна възрастова група на лица, ненавършили съответната възраст и упражняващи физическо възпитание и спорт, се допуска след медицинско освидетелстване в лечебните заведения, определени от Министерския съвет, съгласно изискванията на спортните федерации, съюзи и организации.

Административнонаказателна разпоредба

Чл. 12. За нарушение или неизпълнение на задълженията по тази наредба виновните лица се наказват по реда на чл. 65 и 66 от Закона за физическото възпитание и спорта.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба "лица, упражняващи физическо възпитание и спорт" са лицата, които системно участват в тренировъчна и спортносъстезателна дейност, провеждат занимания с физически упражнения и спорт в училищата при организирането на извънкласна и извънучилищна спортна дейност, спортни състезания и спортно-туристически прояви.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 46, ал. 2 от Закона за физическото възпитание и спорта и отменя Наредба № 30 от 1996 г. за провеждане на профилактични медицински прегледи на лица, включени в спортни занимания и активно спортуващи (ДВ, бр. 3 от 1997 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1

към чл. 5, ал. 2

Обем на начален медицински преглед

1. Клиничен преглед от лекар с призната специалност по вътрешни болести

и/или спортна медицина.

2. Антропометрия

3. ЕКГ в покой

4. Функционален тест за изследване на сърдечно-съдовата система в зависимост от възрастта и вида упражняван спорт: - велоергометрия с ЕКГ контрол за лица над 10-годишна възраст; - тест на Мартине или Руфие - за лица под 10-годишна възраст.

5. Заключение от специалист по спортна медицина.

Приложение № 2

към чл. 5, ал. 3

Образец № 1

У д о с т о в е р е н и е

Деца до 10 г.

ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН НАЧАЛЕН МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД

Дата: ..... 200 ... г.

Име: ..... ЕГН:

.....

вид спорт ..... клуб

.....

_____

1. Клиничен преглед от интернист/спортен лекар:

.....

.....
.....

2. ЕКГ в покой

.....

3. Функционална диагностика: (Мартине/Руфие)

.....

.....
.....

Пулс

.....

R R

.....

4. Антропометрия: Ръст: .....
Тегло:.....

Измерване на % съдържание на мазнини

.....

Динамометрия (дясна ръка):

.....

Динамометрия (лява ръка):

.....

---

5. Заключение:

.....
.....

подпис:

(лекар, направил заключението)

Образец № 2

У д о с т о в е р е н и е

Лица над 10 г.

ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН НАЧАЛЕН МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД

Дата: ..... 200 ... г.

Име: ..... ЕГН:

.....

вид спорт ..... клуб

.....

---

1. Клиничен преглед от интернист/спортен лекар:

.....

.....

.....

.....

.....

2. ЕКГ в покой

.....

3. Функционална диагностика: (велоергометрия)

.....

.....

.....

Пулс

.....

R R

.....

4. Антропометрия: Ръст: .....

Тегло:.....

Измерване на % съдържание на мазнини

.....

Динамометрия (дясна ръка):

.....

Динамометрия (лява ръка):

.....

---

5. Общо заключение:

.....

.....

.....
подпис:

(лекар, направил заключението)

Приложение № 3

към чл. 7, ал. 1

Обеми на периодични медицински прегледи					
Групи лица, включени в активна състезателна дейност	Спорт за високи постижения - елитен спорт инационални състезатели	Мъже, жени, младежи, юноши и девойки старша възраст	Кадети, юноши, девойки младша възраст и деца		Съдии по хандбал, баскетбол, футбол, ръгби, хокей на лед, хокей на трева, бойни спортове, бокс, туристическоски раници и планинско спасителна служба
			до 10 г.	над 10 г.	
Клиничен преглед - интернист	x				
Клиничен преглед - травматолог	x	X			
Клиничен преглед - интернист или спортен лекар		x	x	x	x
Антропометрия	x	x	x	x	
ЕКГ в покой	x	x	x	x	X
Функционално изследване на сърдечносъдова система с ЕКГ контрол (велотест или третбан)	x	x		x	X
Функционално изследване на ССС: - тест на Мартине - тест на Руфие			x		

Лабораторни изследвания: хемоглобин хематокрит еритроцити бр. Левкоцити бр. СУЕ	x	x		x	X
Лабораторни изследвания Биохимия: - кр. захар - АСАТ - АЛАТ	x				
Лабораторни изследвания Урина: - белтък - седимент	x	x		x	X
Заключение от лекар с призната специалност по спортна медицина и/или вътрешни болести	x	x	x	x	X
Ехокардиография на Всеки две години за елитен спорт и национални състезатели					
При налични оказвания по преценка на лекаря се извършват допълнителни прегледи и изследвания.					

Приложение № 4

към чл. 7, ал. 4

Образец № 1

У д о с т о в е р е н и е

Елитен спорт

ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ПЕРИОДИЧЕН

МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД

Дата: ..... 200 ... г.

Име: ..... ЕГН:
.....

вид спорт ..... клуб
.....

---

1. Клинико-лабораторно изследване: Кръв: Хб
..... Ер .....

Хематокрит ..... Лев .....

СУЕ .....

Биохимия: Кр. захар ..... АСАТ
..... АЛАТ .....

Урина: Алб ..... Зах ..... Билирубин
..... Уробил .....

Седимент
.....
.....

2. Клиничен преглед интернист:
.....
.....
.....
.....

3. Клиничен преглед травматолог:
.....
.....

4. ЕКГ в покой
.....

5. Функционална диагностика (VELOERGOМЕТРИЯ):
.....
.....

6. Антропометрия: Ръст: ..... Тегло:
.....

Измерване на % съдържание на мазнини
.....

Динамометрия (дясна ръка):
.....

Динамометрия (лява ръка):
.....

Заклучение:

.....

.....
..... подпис:

(лекар, направил заключението)

Образец № 2

У д о с т о в е р е н и е

Мъже, жени, младежи,

юноши и девойки старша възраст

ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ПЕРИОДИЧЕН

МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД

Дата: ..... 200 ... г.

Име: ..... ЕГН:

.....

вид спорт ..... клуб

.....

---

1. Клинико-лабораторно изследване: Кръв: Хб .....
Ер .....

Хематокрит ..... Лев ..... СУЕ
.....

Биохимия: Кр. захар ..... АСАТ .....
АЛАТ .....

Урина: Алб ..... Зах ..... Уроб ..... Бил .....
Седимент: .....

2. Клиничен преглед интернист/спортен лекар:

.....

.....
.....

.....
.....

3. Клиничен преглед травматолог:

.....
.....

4. ЕКГ в покой

.....

5. Функционална диагностика (велоергометрия):

.....
.....

6. Антропометрия: Ръст: .....
Тегло:.....

Измерване на % съдържание на мазнини

.....

Динамометрия (дясна ръка):

.....

Динамометрия (лява ръка):

.....

.....
.....

7. Заключение:

.....
.....
.....

..... подпис:

(лекар, направил заключението)

Образец № 3

У д о с т о в е р е н и е

деца до 10 г.

ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ПЕРИОДИЧЕН

МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД

Дата: ..... 200 ... г.

Име: ..... ЕГН:
.....

вид спорт ..... клуб
.....

---

1. Клиничен преглед от интернист/спортен лекар:
.....
.....
.....
.....

2. ЕКГ в покой
.....

3. Функционална диагностика: (Мартине/Руфие)
.....
.....

Пулс
.....
.....

R R
.....
.....

4. Антропометрия: Ръст: .....
Тегло:.....

Измерване на % съдържание на мазнини
.....

Динамометрия (дясна ръка):
.....

Динамометрия (лява ръка):
.....

Измерване на % съдържание на мазнини

.....

Динамометрия (дясна ръка):

.....

Динамометрия (лява ръка):

.....

---

5. Заключение:

.....
.....

.....
..... подпис:

(лекар, направил заключението)

Образец № 5

У д о с т о в е р е н и е

Спортни съдии и членове на Планинската
контролно-спасителна служба, които дават наряд

ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ПЕРИОДИЧЕН

МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД

Дата: ..... 200 ... г.

Име: ..... ЕГН:
.....

вид спорт ..... клуб
.....

---

1. Клинико-лабораторно изследване: Кръв: Хб

..... Ер .....

Хематокрит ..... Лев ..... СУЕ
.....

Урина: Алб ..... Зах ..... Уроб

..... Бил .....

Седимент

.....
.....

2. Клиничен преглед интернист / спортен лекар:

.....
.....
.....
.....

3. ЕКГ в покой

.....

4. Функционална диагностика (велоергометрия):

.....
.....
.....

---

5. Заключение:

.....
.....
.....
.....

..... подпис:

(лекар, направил заключението)

Приложение № 5

към чл. 7, ал. 5

Списък на състезателите

Лечебно заведение:
Гр. (с.)

(колектив, отбор) ..... Гр./с.

подложени на периодичен/предсъстезателен медицински преглед на .... 200....г.

В ..... ОТ .....

(място на прегледа)

(име на лекаря)

за състезанието по ..... на ..... 200 ... г.

(спортна дисциплина)

№	Собствено, бащино и фамилно име	Заключение	Подпис на лекаря
---	---------------------------------	------------	------------------

—
1.

—
2.

—
3.

—
4.

—
5.

—
6.

—
7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.